

(ו) חסד לאברהם. והתחיל להפנס למקום הזה. (אדם) פיון שזכה לקים מצוות התורה, נכנס לאדם (למקום) ונדבק בגוף המלך, ואז נקרא אדם.

זורע ישראל נקראו אדם. בא וראה, כתוב בישמעאל והוא יהיה פרא אדם. פרא אדם, ולא אדם. פרא אדם, משום שנמול, וראשיתו של אדם היה בו, שכתוב (בראשית יז) וישמעאל בנו בן שלש עשרה שנה בהמולו את בשר ערלתו. פיון שנמול נכנס לראשית הזאת שנקראת כל. זהו שכתוב והוא יהיה פרא אדם, ולא אדם. ידו בכל, ידו בכל ודאי - ולא יותר, משום שלא קבל מצוות התורה. ראשית היתה בו משום שנמול, ולא השתלם במצוות התורה. אבל זרע ישראל שמשלמו בכל, נקראו אדם ממש, וכתוב (דברים לב) כי חלק ה' עמו יעקב חבל נחלתו.

אמר רבי יוסי, משום כך כל הפרצופים מתרים, פרט לפרצוף אדם. רבי יצחק אמר, כשנעשה, נראה שחקיק תוף החקיקות של השלמות. אמר רבי יהודה, הינו מה שאנשים אומרים, קשריו ברוח מצויים בצורה.

רבי יהודה היה הולך מקפוטקיא ללוד לראות את רבי שמעון שהיה שם, והיה רבי חזקיה הולך עמו. אמר רבי יהודה לרבי חזקיה, זה ששנינו לפני רבי שמעון והוא יהיה פרא אדם - ודאי כך הוא. ונהו ברור הדבר - סוף הפסוק, שכתוב ועל פני כל אחיו ישפן. מה זה ועל פני כל אחיו ישפן?

אמר לו, לא שמעתי ולא אמר, שהרי למדנו, כתוב (דברים ד) וזאת התורה אשר שם משה. אשר שם משה - אתה יכול לומר. אבל שלא שם משה - אינך יכול לומר.

אדם) פיון דזכה לקיימא פקודי אורייתא, עאל ביה בהאי אדם, (נ"א אתר) ואתדבק בגופא דמלכא, וכדין אקרי אדם.

זורעא דישראל אקרון אדם. תא חזי, כתיב ביה בישמעאל, (בראשית טז) והוא יהיה פרא אדם. פרא אדם, ולא אדם. פרא אדם, משום דאתגזר. ושירותא דאדם הוה ביה, דכתיב, (בראשית יז) וישמעאל בנו בן שלש עשרה שנה בהמולו את בשר ערלתו, פיון דאתגזר, עאל בהאי שירותא, דאקרי כל. הדא הוא דכתיב, (בראשית טז) והוא יהיה פרא אדם, ולא אדם. ידו בכל, ידו בכל ודאי, ולא יתיר, משום דלא קביל פקודי אורייתא. שירותא הוה ביה, בגין דאתגזר, ולא אשתלים בפקודי אורייתא. אבל זרעא דישראל, דאשתלימו בכלא, אקרון אדם ממש, וכתיב (דברים לב) כי חלק יי' עמו יעקב חבל נחלתו.

אמר רבי יוסי, בגין דא, כל פרצופין שרו, פר מפרצופא דאדם. ר' יצחק אמר, פד אתעבד, אתחזי דגליפא גו גליפין דאשלמותא. אמר רבי יהודה, היינו דאמרי אינשי קיטרוי בזיקא, בטפסא שכיחי.

רבי יהודה הוה אזיל מקפוטקיא ללוד, למחמי לרבי שמעון, דהוה תמן, והוה רבי חזקיה אזיל עמיה. אמר רבי יהודה לר' חזקיה, הא דתנינן, קמי ר' שמעון, והוא יהיה (דף פ"ט ע"ב) פרא אדם, ודאי כך הוא. ודא הוא בריא דמלה. סופיה דקרא דכתיב, ועל פני כל אחיו ישפון. מהו ועל פני כל אחיו ישפון. אמר ליה, לא שמענא, ולא אימא. דהא אוליפנא, כתיב (דברים ד) וזאת התורה אשר שם משה. אשר שם משה, אתה יכול לומר. דלא שם משה, אי אתה יכול לומר.